

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions carry equal marks.
 2. All questions are compulsory.
 3. Figures to the right indicate full marks to a sub question.

- Q.1** Attempt **any two** of the following.
- a) Comment on the financial relations between centre and state. **10**
 - b) Explain the Demand for Autonomy of states. **10**
 - c) Discuss on the changing nature of centre and states relations. **10**
- Q.2** Attempt **any two** of the following.
- a) Discuss the current statu's of Nationalist congress party. **10**
 - b) Explain the Ideology of Regional party-shivsena. **10**
 - c) Explain the characteristics of General Loksabha election 2014. **10**
- Q.3** Attempt **any two** of the following.
- a) Explain the role of caste in Indian politics. **10**
 - b) Discuss briefly on communalism. **10**
 - c) Elaborate on the causes of low participation of women in politics in India. **10**
- Q.4** Attempt **any two** of the following.
- a) Explain the causes of criminalization of Indian politics. **10**
 - b) Explain the causes of Indian Naxalism. **10**
 - c) Comment on the activities of international terrorist organization in India. **10**
- Q.5** Write short notes (**Any Two**).
- a) Centre-state relations in emergency. **10**
 - b) Republican party of India. **10**
 - c) Provisions of reservation in the constitution. **10**

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
२. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
३. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) केंद्र-राज्य यातील आर्थिक संबंधावर भाष्य करा. १०
ब) घटक व राज्यांची स्वायत्ततेची मागणी स्पष्ट करा. १०
क) केंद्र व राज्य संबंधाच्या बदलत्या स्वरूपाची चर्चा करा. १०

प्र.२ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाच्या सद्यस्थितीवर चर्चा करा. १०
ब) 'शिवसेना' या प्रादेशिक पक्षाची विचारधारा स्पष्ट करा. १०
क) सन २०१४ च्या लोकसभा निवडणुकीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. १०

प्र.३ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) भारतीय राजकारणातील जातीचे महत्त्व थोडक्यात स्पष्ट करा. १०
ब) जमातवादावर सविस्तर चर्चा करा. १०
क) भारतातील राजकीय क्षेत्रात महिलांच्या अल्पसहभागाच्या कारणांची चर्चा करा. १०

प्र.४ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) भारतीय राजकारणात गुन्हेगारीच्या प्रभावाची कारणे स्पष्ट करा. १०
ब) भारतातील नक्षलवादाची कारणे स्पष्ट करा. १०
क) भारतात कार्यरत असलेल्या आंतरराष्ट्रीय दहशतवादी संघटनांच्या कारवायांची चर्चा करा. १०

प्र.५ कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.

- अ) केंद्र-राज्य आणीबाणी विषयक संबंध १०
ब) भारतीय रिपब्लिकन पक्ष १०
क) राज्यघटनेतील आरक्षण संबंधी तरतुदी १०
